ئیمان هێنان به مه‌لائیکه‌ت

[به كوردی]

الإيمان بالملائكة

[باللغة الكوردية]

ئاماده‌كردنی : عه‌بدوللّه سابیر گه‌رمیانی
إعداد : عبد الله سابير كرمياني

پێداچونه‌وه: پشتیوان سابیر عه‌زیز
المراجعة:بشتيوان صابر عزيز

نوسینگه‌ی (ره‌بوه‌ی) هه‌ره‌وه‌زیی بۆ بانگه‌واز و وشیاركردنه‌وه‌ی ڕه‌وه‌نده‌كان له شاری ڕیاز

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
بمدينة الرياض

2009 -1430

islamhouse.com

ڕوونکردنەوەی پایەکانی ئیمان

ئیمان هێنان بەمەلائیکەت

دەبێ ئیمان بەوەبهێنین کەوا مەلائیکەت دروست کراوێکی خوای گەورەن. لەنور دروست کراون نەنێرە و نەمێ یەن ، وەنەدەخۆن ونەدەخۆنەوە . خوای گەورە تەنها دروستی کردوون بۆ جێ بەجێ کردنی فەرمانەکانی خۆی، وەخوای گەورە بەشێوەیەك دروستی کردوون کەقەت سەرپیچی فەرمانەکانی ناکەن و خودا جی فەرموو ، ئەوەئەنجام ئەدەن .

هەروەها جیهانی ئەوان جیهانیکی غەیبی یە.

واتەنادیارە، وەجەندەها جۆرن ، وەژمارەشیان یەکجار زۆرەکەس نایزانێ تەنها خوای گەورەنەبێ ، وەهەر یەك كارو فرمانێکی تایبەتی خۆی هەیە، لەوانە:

یەکەم: جبریل: فەرمانی پێ کراوەبەوەحی، لەلایەن خوای گەورەوەدایدەبەزێنێتەسەر پێغەمبەران علیهم الصلاة والسلام.

دووەم: ئیسرافیل: فەرمانی پێ کراوەبەنەفخی صور، وەیەکێکەلاوەنەی عرشیان هەڵگرتوە.

سێیەم: میکائیل: فەرمانی پێ کراوەبەباران بارین و نەبات(القطر والنبات) .

وەئەم سیانەهەموویان فەرمانیان پێ کراوەبەوەی ژیانی تێیدایە، ئەواتەجبیرل فرمانی پێ کراوەبەوەحی، ئەویش ژیانی تایەبۆ دڵەکان، وەمیکائیل فەرمانی پێ کراوەبە(قطر ونبات) ئەویش ژیانی تێدایەبۆ زەوی، وەئیسرافیل فوو دەکاتە (صور) ، ئەویش ژیانی تێدایەبۆ لاشەکان لەرۆژی قیامەتدا.

هەروەها هەیانەفەرمانی پیَ کراوەبەگیان کیَشانی مرۆڤ یان هەموو گیان لەبەریَك، ئەویش (ملك الموت) لەگەڵ ئەوانەی لەگەڵیدان، وەئەو مەلائیکەتەپیَی ناوتریَت (عزرائیل)؛ چونکەجیَگر نەبووەلەپیَغەمبەری خواوەکەئەوەناوی بیَت.خوای گەورەدەفەرمویَت:{ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لا يُفَرِّطُونَ } (الأنعام: من الآية٦١) وەدەفەرمویَت : {قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ } (السجدة:١١) . بەڵی خۆشەویستان: دەبیَت ئیَمەباوەڕمان هەبیَت بەو ناوانەی کەهاتوون لەقورئان و سوننەت، وەباوەڕمان هەبیَت بەو فەرمانانەی کەپیَیان کراوەلەلایەن خوای گەورەوە، وەك خوای گەورەدەفەرمویَت:{وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ (١٩) يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ } (الأنبياء/١٩ـ٢٠) واتە: ئەوانەی لەلای خودان (مەلا ئیکەتەکان) خۆیان بەگەورەتر نازانن لەوەی خوای گەورەبپەرستن وەبەشەو و ڕۆژ ذکر و تەسبیحاتی خودا دەکەن و ماندوو نابن .

هەروەها خوای گەورەدەفەرمویَت : { يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ} (النحل/٥٠) .

واتە: وە لە پەروەردگاریان کەلەسەریانەئەترسن، وەئەوەئەنجام ئەدەن کەفەرمانیان پیَ کراوە.

هەروەها خوای گەورەدەربارەی سیفەتیان دەفەرمویَت : { الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ } (فاطر/١) .

واتە: سوپاس بۆ ئەو خوایەی کەبەدیهیَنەری ئاسمانەکان و زەویە. وەمەلائیکەتی گیَراوەبەپەیامبەر کەوەحی بۆ پیَغەمبەران دەهیَنی ، ئەو مەلائیکەتانەیش هەیانە. دوو باڵی هەیە . هەیانەسیَ باڵی هەیەوهەیانەچوار......وەهەندیَکیان لەمەزیاترو هەندیَکیان لەمەکەمتر وەخوای گەورەباڵا دەستەبەسەر هەموو شتیَك.

هەروەها ابن مسعود(خوای لێ ڕازی بێت) دەفەرموێت. پێغەمبەر(صلى الله علیەوسلم) { رأى جبريل (عليه السلام) له ستمائة جناح} ئیمام بوخاری ریوایەتی کردوە .

واتە: (جبریل) بینی (٦٠٠) باڵی هەبوو .

هەروەها پێغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) دەربارەی ئەو مادەیەی لێ ی دروست کراون دەفەرموێت : {خلقت الملائکەمن نور}، ئیمام موسلیم ریوایەتی کردوە .

واتە: مەلائیکەت لەنور دروست کراوە.

ئەمەبەکورتی ئیمان هێنان بوو بەمەلائیکەت .

سەرچاوە:

١-شەرحی عەقیدەی واسطیه، شێخ موحەمەد صاڵح العثیمین ـ ڕەحمەتی خوای لێ بێت ـ لاپەڕە: ٤٥ تا ٤٨ ، دار الثريا للنشر ١٤٢٦ کۆچی.

٢-ئیمان لەلای ئەهلی سونەو جەماعە، نوسینی:الیاس محمد کوردی، چاپی دووەم، لاپەڕە: ١٢ و ١٣.